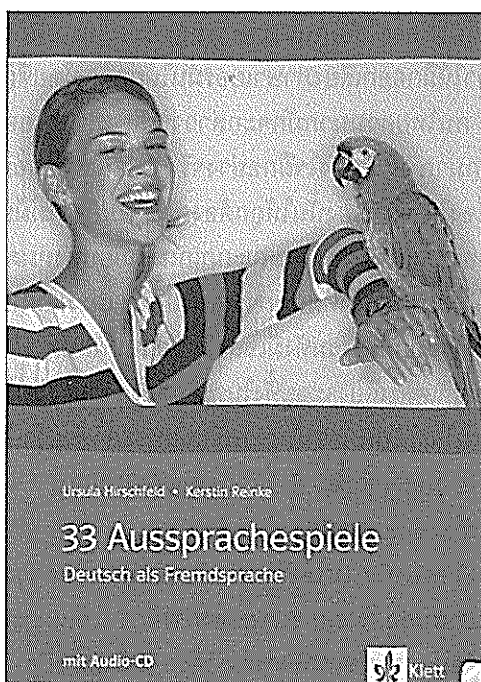

แนะนำหนังสือ

นฤมล จ้าวสุวรรณ*

Hirschfeld, Ursula / Reinke, Kerstin.

33 Aussprachespiele Deutsch als Fremdsprache.

Stuttgart : Ernst Klett Sprachen. 2009.

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาภาษาเยอรมัน คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

หนังสือเรื่อง 33 Aussprachspiele Deutsch als Fremdsprache เป็นหนังสือแบบฝึกหัดการออกเสียงภาษาเยอรมัน โดยผลสมการเล่นเพื่อการสื่อสารจำนวน ๓๓ แบบฝึกหัด หนังสือเล่มนี้เขียนโดยศาสตราจารย์ ดร. Ursula Hirschfeld และ ดร. Kerstin Reinke สำนักพิมพ์ Klett

ศาสตราจารย์ Hirschfeld เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านสัทศาสตร์ภาษาเยอรมัน สอนอยู่ที่มหาวิทยาลัยฮัลเลอ ในประเทศเยอรมนี และเคยมาบรรยายเรื่องการสอนสัทศาสตร์ภาษาเยอรมันที่สถาบันเกอเธ่ กรุงเทพฯ

ผู้เขียนมีวัตถุประสงค์ให้ผู้สอนภาษาเยอรมันนำแบบฝึกหัดนี้ไปปรับใช้เพื่อสอนนักเรียนนักศึกษาให้ฝึกออกเสียงภาษาเยอรมันให้ถูกต้องโดยที่ผู้เรียนไม่รู้สึกลำบากและสนุกพอสมควร คนไทยส่วนมากมักจะกล่าวว่าเสียงภาษาเยอรมันหลายเสียงจะออกให้ถูกต้องได้ยากมาก แต่ถ้าตั้งใจฝึกอย่างจริงจัง และเมื่อออกเสียงนั้นๆ ได้แล้วก็พยายามบังคับตัวเองให้ออกเสียงนั้นให้ถูกต้องตลอดไปก็จะมีปัญหา เพราะเสียงภาษาเยอรมันเป็นเสียงที่ตายตัวตามลักษณะกฎเกณฑ์เกือบทั้งหมด

หนังสือเล่มนี้มีแบบฝึกหัดที่ผสมการเล่นไปด้วยและมีแผ่นซีดีจำนวนสองแผ่นเพื่อให้ผู้เรียนฝึกฟังเสียงที่ถูกต้องรวมทั้งมีเฉลยให้ทุกแบบฝึกหัด เสียงที่ให้ผู้มีทั้งเสียงสระและเสียงพยัญชนะ แต่ละเสียงจะอยู่ทั้งในระดับของคำ วลี ประโยค และบทสนทนา ในขณะที่ผู้เรียนก็จะได้ประโยชน์ในการเขียนสะกดคำด้วยว่าเสียงสั้นเขียนอย่างไร เสียงยาวเขียนอย่างไร นอกจากนั้น ยังให้ฝึกออกเสียงหนักเบา จังหวะ ทำนองเสียง ในประโยค และเสียงที่แสดงอารมณ์ของผู้พูดด้วย

ผู้เขียนชี้แจงว่าแบบฝึกไม่ได้เรียงลำดับเนื้อหาหรือความยากง่าย แต่จะแบบฝึกหัดมีเครื่องหมายบอกความยากง่ายของการฝึกว่าใช้ในการสอนภาษาในระดับต้น ระดับกลาง หรือระดับปลาย ผู้สอนพิจารณาได้ว่าจะนำแบบฝึกหัดใดมาใช้ก่อนหลังตามความเหมาะสมของผู้เรียน ผู้เรียนฝึกฟังเสียงที่เหมือนกันหรือแตกต่างกัน และออกเสียงด้วยตนเอง ผู้สอนควรอธิบายลักษณะของเสียงก่อนว่าเสียงนี้เกิดขึ้นได้อย่างไร และออกเสียงให้เป็นตัวอย่างพร้อมกับให้ผู้เรียนออกเสียงตามในระดับคำก่อนแล้วจึงให้ฟังแบบฝึกหัดในแผ่นซีดี หรือให้ผู้เรียนเขียนตามคำบอกในซีดี หลังจากนั้น ผู้สอนจึงให้ผู้เรียนเล่นตามแบบฝึกของเสียงนั้น เพื่อให้เกิดความเคยชินและชำนาญมากขึ้น

ผู้เขียนอธิบายเหตุผลว่า เหตุใดการเรียนรู้เรื่องการออกเสียงให้ถูกต้องจึงเป็น

เรื่องยาก สาเหตุสำคัญก็คือ ความแตกต่างของภาษาแม่ของผู้เรียน หรือภาษาที่เรียน มาก่อนกับภาษาเยอรมัน สำเนียงที่พูดของบุคคลจะบอกได้ว่าคนนั้นเป็นคนต่างชาติ แม้ว่าบุคคลนั้นจะมีความรู้ภาษาเยอรมันในระดับสูงแล้วก็ตาม อายุของผู้เรียนก็เป็น ปัจจัยสำคัญอีกอย่างหนึ่ง คือ ผู้เรียนที่มีอายุน้อยจะฝึกได้ดีกว่า นอกจากนั้น ผู้เรียน ยังต้องมีความสามารถในด้านอื่นๆ อีก เช่น สามารถฟังเสียงที่แตกต่างหรือเหมือนกันได้ รวมทั้งเสียงที่ขึ้นสูงหรือลงต่ำ หรือเสียงหนักเสียงเบา เป็นต้น นอกจากนั้น ผู้เรียนยังต้อง พยายามใช้อวัยวะส่วนต่างๆ ในการออกเสียง เพื่อเลียนแบบเสียงที่ได้ยินได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งมีความพยายามและความต้องการที่จะออกเสียงให้ถูกต้อง ในทำนองเดียวกัน ผู้สอนต้องมีอุปกรณ์การสอนที่ดี จัดผู้เรียนให้เป็นกลุ่มเล็ก และมีบรรยากาศที่ไม่เครียด

แบบฝึกการออกเสียงโดยอาศัยวิธีการเล่นนี้มีผลดีหลายประการ คือ

๑. กระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจฝึกออกเสียงและได้ความรู้เพิ่มขึ้นในขณะเดียวกัน
๒. ผู้เรียนได้พูดออกเสียงในสถานการณ์ที่สร้างขึ้นที่เกือบเหมือนความเป็นจริง
๓. ทำให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารกันด้วยภาษาเยอรมันได้คล่องขึ้น
๔. ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการฝึกอย่างจริงจังและถูกต้อง

ในขณะที่ฝึกการเล่นออกเสียง ผู้เรียนจะต้องระวังที่จะออกเสียงให้ถูกต้อง และ ยังได้เรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างการสะกดคำกับการออกเสียง รวมทั้งกฎเกณฑ์ที่สำคัญ บางประการในการออกเสียงนั้น ในขณะที่เล่นผู้เรียนจะต้องใช้สมาธิในการออกเสียง ให้ถูกต้องพร้อมกับระวังให้เนื้อหาในการสื่อสารและกฎเกณฑ์ในการเล่นถูกต้องและ สัมพันธ์กัน

นอกจากนี้ ผู้เรียนยังเกิดความกล้าที่จะออกเสียงพูดเพื่อการสื่อสาร ผู้เรียน บางคนเกิดความเขินอายที่จะออกเสียงแปลกๆ ที่ตัวเองไม่เคยชิน ในการฝึกผู้เรียนจะ ได้ยินคำพูดและประโยคซ้ำๆ หลายหน ซึ่งเป็นประโยชน์ในการเรียนภาษาซึ่งเป็น ทักษะรวม เช่น ทักษะในการออกเสียง การใช้คำศัพท์สำนวน และการใช้ไวยากรณ์ใน สถานการณ์ต่างๆ กัน

แบบฝึกแต่ละแบบจะไม่ค่อยซ้ำกัน โดยใช้พื้นฐานตามทฤษฎีต่างๆ กัน ใน การฝึก ผู้เรียนจะใช้ความสามารถของระบบประสาทส่วนต่างๆ โดยรวม คือ ประสาท ในการใช้เสียง ความคิด ประสาทหู ความจำ และสมาธิ เป็นต้น นอกจากนั้น ในการ เล่นเกมส์ผู้เรียนยังต้องทำงานเป็นทีมอีกด้วย ระหว่างการฝึกผู้สอนไม่ควรแก้ไขข้อบกพร่อง

ของผู้เรียน การแก้ไขและการอธิบายควรกระทำหลังการฝึกแล้ว

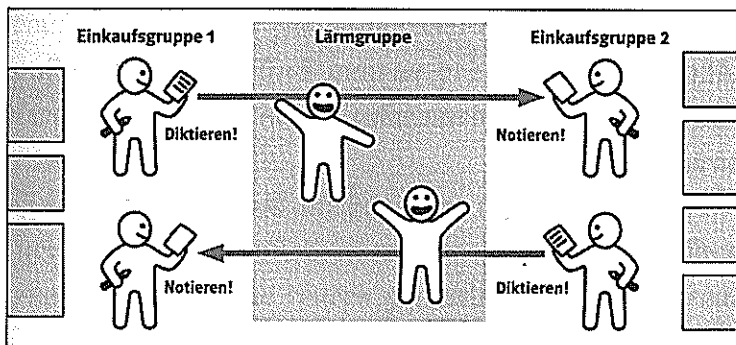
ในการสอนเรื่องการออกเสียงแต่ละเสียง การลงเสียงหนักเบา จังหวะ ทำนอง เสียงและหลักเกณฑ์ รวมทั้งคำศัพท์ที่ใช้ในการฝึก ผู้สอนจะต้องสอนผู้เรียนก่อนการเล่นแบบฝึก มีฉะนั้นผู้เรียนจะประสบปัญหาหลายประการในขณะที่ฝึก

ผู้สอนจะต้องเตรียมอุปกรณ์การสอนสำหรับการฝึกบางแบบ เช่น ผู้สอนต้องเตรียมบัตรคำ แผ่นใส หรือแผ่นกระดาษติดกระดานหน้าชั้น บางแบบฝึกผู้สอนก็ไม่ต้องเตรียมอะไรเพิ่มเติม ผู้สอนต้องเตรียมการแบ่งกลุ่มผู้เรียนและดูว่าจะใช้เวลาเท่าไรสำหรับการฝึก นอกจากนั้น ผู้สอนต้องเตรียมประโยคที่จะใช้เป็นคำสั่งก่อนการเล่น เช่น *Wer ist dran?* (ถึงตาใครแล้ว) *Sie sind dran.* หรือ *Sie sind an der Reihe.* (ถึงตาคุณแล้ว) *Mischen Sie die Karten!* (คละบัตรคำเข้าด้วยกัน) เป็นต้น

หลังการฝึกผู้สอนควรสนทนากับผู้เรียนเกี่ยวกับแบบฝึกที่ได้เล่นไปแล้วว่า การฝึกนั้นมีประโยชน์หรือไม่ สนุกหรือไม่ หรือว่ายากเกินไป หรือผู้เรียนมีปัญหาในการออกเสียงอย่างไรบ้าง ขณะที่ผู้เรียนกำลังฝึกอยู่ ผู้สอนควรจดบันทึกไปด้วยว่า ใครออกเสียงยังไม่ถูกต้อง หรือพูดผิดไวยากรณ์อย่างไรบ้าง หลังการฝึกผู้สอนควรนำข้อผิดพลาดมาให้ผู้เรียนแก้ไขให้ถูกต้อง

ผู้สอนอาจปรับเปลี่ยนแบบฝึกหัดได้ตามความเหมาะสม เช่น อาจนำรูปแบบการฝึกไปปรับใช้กับแบบฝึกเสียงอื่นๆ หรือใช้กับคำศัพท์อื่นๆ ตามความรู้ของผู้เรียนได้ สำหรับผู้เรียนที่มีความรู้ในระดับสูง ผู้สอนอาจมอบหมายงานให้ทำ คือให้นำรูปแบบการฝึกไปปรับเปลี่ยนให้คนอื่นเล่น หรือพัฒนานารูปแบบขึ้นใหม่ก็ได้

ตัวอย่าง
แบบฝึกหัด

วารสารอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีที่ ๓๒ (๒๕๕๓) ฉบับที่ ๒ ๒๖๓

การฝึกออกเสียงพยัญชนะกลุ่ม (Konsonantenanhäufungen)

ใช้เวลา ๑๐-๑๕ นาที ผู้เรียน ๔-๑๒ คน

ผู้สอนเตรียมทำบัตรรายการชื่อของ

สถานการณ์	ผู้เรียนอยู่ในถนนที่มีคนพลุกพล่าน และกำลังชื่อของ
กลุ่มที่ ๑	เป็นกลุ่มที่ทำให้เสียงอะอะไวยวายเป็นถนน เช่น เสียงรถ
เสียงคุย
กลุ่มที่ ๒ และ ๓	ยืนอยู่คนละปากของถนน แต่ละคนมีปากกา บัตรชื่อของ
และบัตรเปล่าในมือ ผู้เล่นจากกลุ่ม ๒ และ ๓ ยืนคนละปาก
เป็นคู่ๆ ให้มีระยะไกลพอสมควร ผู้เล่นจากกลุ่ม ๒ บอกให้
ผู้เล่นกลุ่ม ๓ จดรายการของที่จะชื่อ และผลัดกันบอก
รายการ เมื่อทุกคู่เขียนเสร็จแล้วก็นำมาเปรียบเทียบกันว่า
ใครเขียนได้ถูกต้องมากที่สุด
ประโยชน์ที่ได้รับ	ผู้บอกให้เขียนต้องพยายามตะโกนพูดให้ผู้เล่นอีกฝ่ายได้ยิน
ชัดเจนและถูกต้อง
ผู้เขียนต้องพยายามบอกอีกฝ่ายให้พูดซ้ำ เพื่อจะได้เขียนให้
ถูกต้อง

หนังสือเรื่อง 33 Aussprachspiele Deutsch als Fremdsprache จึงนับว่า
เป็นหนังสือแบบฝึกหัดการออกเสียงภาษาเยอรมันที่เหมาะสมกับนักเรียนนักศึกษา และ
ผู้สนใจศึกษามหาวิทยาลัยเยอรมัน ที่จะทำให้ผู้เรียนเรียนการออกเสียงภาษาเยอรมันได้อย่าง
รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ และออกเสียงได้ใกล้เคียงกับเจ้าของภาษามากที่สุด

